

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za en mesec . . . 2.00, za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za leto . . . 18.00. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posredne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 av., v Gorici po 3 av. Sobotno večerno izdaje v Trstu 2 av., v Gorici 3 av.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, da- mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Kakov bode konec?

Kje ste vi vsi modri filozofi in nepolitični politiki, ki bi hoteli, meni nič tebi nič, preiti na dnevni red preko narodnega vprašanja? Kje ste vi vsi, ki bi hoteli utajiti orjaško, nepremagljivo silo, lastno narodnostni ideji? Kje ste vi vsi, ki ste se v novem času oglašali s krivim naukom, da je narodno uestvovanje v nasprotju s načeli vere katoliške, da je paganska tradicija? Kje ste, oglašite in pokazite se, da vam bomo mogli povedati s lica v lice, da ste kratkovidnejši, ker si zatiskate svoje oči pred dejstvi; da vam naključno: ako je narodnost paganskega izvora, tedaj je danes paganska — vsa Avstrija.

Z narodnostno idejo in iz iste izvirajočim mišljenjem in uestvovanjem je istotako, kakor s lončkom, v katerem vreje voda: ako bi ga hoteli zapreti hermetično, odleteti mora pokrovec ali pa se razleti ves lonc na tisoč kosčkov.

O da, vi ti čudaki, ki ne morejo, ali ne morejo pojmiti velike moči in opravilnosti narodnostne ideje, dobili so upravo te dni lekcijo, koja menda ne pozabijo vse svoje žive dni.

Kaj je nedolžna tablica nad vratmi okrajnega sodišča? Nič drugega, nego etiketa na steklenici dobrega vina. In radi take tablice nastali so po Istri te dni veliki ingredi, na Dunsju pa veliki zakuljani boji, iz kojih se utegne izcimiti parlamentarna in morda tudi ministerska kriza. Nedolžne tablice so preročile, da se je sgrajba sedanjega sistema jela majati na vseh vogalih. Iz varokov, na vides malenkostnih, utegnejo nastati velike posledice.

Od kod ta velika sila malenkostnih tablic? Le od tod, ker so napisi na tablicah odsev in pojav jezikovnega vprašanja. Vprašanje o napisih na poslopih okrajnih sodišč razgrnilo nam je vse jezikovno vprašanje v deželi istrski. In ako tiči toliko sila še v jezikovnem vprašanju, ki je sopes le pojav in sestavni del narodnostne ideje, potem si moremo misliti, koliko moralno moč predstavlja ta velika narodnostna ideja. In preko tega vprašanja hočete lehkomišljeno prestopiti na dnevni red? Pojte rakom švišat, vi vsi „misleci“ in filozofi, ki poleg vse svoje učenosti nimate smisla na stvar, ki se dogaja okoli nas in tikoma poleg vas, in ki se zapirate v svoje sobe, da le ne bi videli, česar ne želite videti!

Tudi veliki močje in modri državniki hoteli so v noveji dobi deti na vrh narodno vprašanje, hoteli so, da se pokore njihovi volji silni elementi: hoteli so ukasovati ognju

in vodi, soncu in dežju. Zaman jim ves trud! Narava se vendar-le siblije in razvija po onih večnih zakonih, katere jeje določil Stvarnik sam. Hoteli so urediti vromena po svoji volji — ubogi pritlikavci! Dolet jim je vendar vihar, ko so se ga nadejali najmanj, in ko so si ga želeli najmanj. Dobili so lekcijo: ne dotikaj se človek čutil, katere je sam večni Bog posadil v človeška srca.

Tako sveto čutilo je ljubezen do svojega rodu in do vsega, kar je v zvezi s poslednjim. Ljubezen do lastnega rodu in do lastnega jezika — tu imate nprav in postanek narodnega vprašanja! To ljubezen je posadil Stvarnik v naša srca in to uestvovanje se razvija med človeštvom po naravnih in božjih zakonih. In to sveto uestvovanje bi hoteli zatrti nesposmetnejši in preko take ideje, ki je božjega, ne pa paganskega izvora, bi hoteli na dnevni red? Ne ne, prijatelji, ni je sile na svetu, ki bi mogla spraviti raz dnevni red narodno vprašanje — to vprašanje treba rešiti!

Nesposmetnejši se sgrajajo na sedanjih dogodkih po Istri in ne morejo se prečuditi gospodu ministru za pravosodje, kako je mogel radi takih „malenkosti“ zbegati vso lepo družbo, zbrano v parlamentu Dunsjem; kako je mogel radi par siromašnih napisov spraviti v nevarnost ves sistem. Napisi nad vratmi okrajnih sodišč so malenkost, pravijo! Gotovo: sami na sebi! Z ozirom na oni veliki kompleks, kateremu pripadajo, z ozirom na obseg narodnega in temu podrejenega jezikovnega vprašanja, so pa ti napisi velika stvar nadozne važnosti. Ti napisi so le prvi strel pred bitko na uvedbo narodne enakopravnosti po Istri. Gospod grof Schönborn ve to in to vedo tudi vsi prijatelji pravice. Vsi razumni ljudje vedo, da tega boja ne more preprečiti nobena koalicijska ter da mora in mora biti konec temu boju le popolna smaga narodne enakopravnosti, one velike ideje, ki služi v podlago našim temeljnim zakonom, naši avstrijski ustavi.

Gospod grof Schönborn je učen mož, pravičen človek in razsoden politik, je-li čudo potem, da se ni hotel sedaj, ko so se jela razvrčati čete na veliko bitko, postaviti na stran onih, ki se bodo bojevali brez upa smage, ker jim je zapisana na praporu — krivica?

In mi menimo, da je narodna ideja pokazala vso svojo silo ravno s tem, da je stopila v Istri na posorišče baš sedaj, v dobi nepolitične, torej tudi nenarodne politike, in ko jej hoté zapirati vrata na vseh straneh. Seveda pravijo tudi naši nasprotniki, da se bori za plemenito narodno idejo. Temu pa ni tako, kajti oni le prostituirajo to plemenito

rahlja prest na prijateljevem grobu, postavi nanj kriš-spomin prebitih težav in znamenje veselo smage, — druga prijateljska roka usadi na gomilo nežno cvetko, kateri korenine požeje globoko, globoko doli v mrtvaško temo. In cvetke ne pobere nima, mraz je ne zamori: živi, rasti, cveti, srečno pobratimstvo! A ljubli kot dišeča cvetka so meni ti spomini...

Mrazel, zimski večer je v malem primorskem mestu. Ostra burja slavi svoj ples po sanemarnjenih ulicah, le redkega šetalca stopinje odmevajo po trdnem tlaku. Kdor more, stiska se v gorki kotiček, da se ubrani nestrpnemu zimskemu gostu. Tam le doli pod mestnim zidom pa pluje morje ob breg, jednolično je njegovo šumenje, in vendar koliko poezije hrani to neizmerno morje!

Več dijakov je danes zbranih v Rudolfovem stanovanju, tudi še vedno prihajajo novi goati. Nepridakovano hočejo namreč priraditi dotlej neznanemu pesniku „Dolencv večer“. Stopimo bližje! Predobro slutim, da

nito idejo. Bitstvo narodne ideje je enakost vseh, oni pa se bori za narodno nasilje in s tem onečajo le plemeniti pojem o narodnih tešnjah.

Boj se je torej pričel na vsaj črti in naj ukrenejo vladni močje o vprašanju dvojezičnih napisov tako ali tako, boj se bode nadaljeval vendar-le. Kakov bode konec temu boju? Na to stran smemo biti mirni, kajti to je le vprašanje časa, kedaj bode načelo narodne enakopravnosti slavilo svoj triumf tudi v deželi istrski. Kvišku srca torej, dragi rojaki!

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) V večerajnji seji so nadaljevali raspravo o kazenskem zakonu. Poslanec dr. Gregorčič je interpeloval predsednika zbornice, barona Chlumetzkega, kako to, da vodi on (Chlumetzky) italijanske poslance istrske k ministrom. To postopanje je napravilo najneugodnejši utis pri mnogih članih zbornice, posebno pa med Jugoslavlani. S tem se je isneveril tisti objektivnosti in nepristranosti, katero je bil obljubil, ko je prevzel predsedstvo zbornice. (Glasna pohvala med slovenskimi poslanci.) To postopanje nas je zadelo tem hujše, ker je v tem slučaju v nevarnosti naše pravo do enakopravnosti s drugimi narodnostmi. Mi ne uprizarjamo revolucij za svoja prava; mi ne uprizarjamo isgrešov, ampak obsojamo protipatrijotiske in protiaustrijske demonstracije. Z ozirom na vse to povprašuje interpelant: ali se vidi njegov ekselenci njegov postopanje v soglasju s ono objektivnostjo in nepristranostjo, katero je bil obetal, in koja sme zbornica tudi pridakovati od njega?

Ta interpelacija je grozno razburila Italijane in Nemce, baron Chlumetzky pa je odgovoril jasno, da je zbornici odgovoren le za to, kar ukrene kot predsednik zbornice; zato pa, kar dela izven zbornice, je odgovoren le Bogu in svoji vesti.

Poslanec grof Alfred Coronini in tovariši so interpelovali ministra za notranje stvari o postopanju župana Goriškega proti Slovincem, potem pa so poslanci Spinčić, grof Alfred Coronini in tovariši interpelovali ukupno ministerstvo, ali misli isto poizvedovati o zadevi napisov po Primorskem in potem ukreniti potrebno, da se bode vrnila postavnost? (To poslednjo interpelacijo prinesemo po stenografskem zapisniku. Ured.)

Bolezen ruskega carja. Carju je zopet slabše. Večerajnji buletin se glasi: Te-

no nikdo ne nadeja bog ve kakšne udobnosti v stanovanju ubornega slovenskega dijaka, vendar se drznem peljati čitatelja v skromno sobico, saj so vsakemu tako dragi dijaški spomini! — Res, nikjer nobene posebnosti, vse polno nedostatkov in kričečih navkrižji v opravi; niska sobica, tobačni duh, dijaški smeh, veselo šale, na mizi mnogo slovenskih in slovenskih listov in knjig; šolskih zvezkov, zemljevidov, not, gosli in poleg tega tudi venec čebule, vse to je bilo znamenje, da rečem naravnost — v nepopisen konglomerat. Slednjič dojde še izdatno število dijakov, pač zadnji, kolikor jih je mogla tesna sobica sprejeti v svoje okrilje. Toliko hrbtov je že slonelo na durih, da premišljam, kedo bi se imel boriti z večjo težavo: oni, ki bi hoteli notri ali oni, ki bi se odpravil ven. Tišina nastane, zakaj vse je zrl naprej v luč in predsednika.

Ondaj se dvigne izza predsedniške mize — jedina je bila v sobici — predsednik Grm ter pozdravi navzoče s toplimi besedami in razloži pomen nocošnjega sestanka. Skromni

kom dneva je car povžil p... malo. Pri kasni na levem krilu pljuč... netje pljuč nadaljujejo. Sopenje je težko, vrčni udarci slabi, velika splošna slabost. — Vele nepovoljnih vesti o stanju carjevem zavlada je v Peterburgu veliko razburjenje. „Journal de St. Petersburg“ piše: Neopotršno se množe dokazi simpatije v inozemstvu povodom bolezni carjeve, našega preljubljenega vladarja. Vse te dokaze simpatije, kakor tudi molitve po cerkvah vseh veroispovedanj in na vseh krajih, smatrati je kot pojave za tega velikega knesa miru. Ako se obradamo do neba v bolečnih molitvah za ozdravljenje carja za našo drago Rusijo, ali ne kažemo s tem vzajemnosti vseh narodov v hropenju po trdnem, dobrodejnem miru?

Anarhisti v Italiji. V noči med 30. in 31. m. m. raspočili sti se v Milanu dve bombi in sicer v poslopju, kjer so nameščeni policijski uradi. Poslopja so poškodovana. Vele tega dogodka so zaprli 10 anarhistov. Zajedno so zaprli tudi 5 anarhistov-sokrivcev na umoru časnika Bandija v Palermu. Preiskava je namreč dognala, da so Bandija umorili po sklepu anarhiške zarote.

Različne vesti.

Našim naročnikom. Ker bomo obhajali jutri god Sv. Justa, zaščitnika mesta Tržaškega, ne izide pojutrajšnjem zjutranje izdaje „Edinosti“. Prihodnja številka izide v soboto zvečer v navadni obliki in ob navadni uri.

Imenovanje. Davkarski vežbenik g. Fran Ukovič imenovan je davkarskim pristavom.

Nov vladin komisar. C. kr. namestništvenega tajnika g. A. Lascia-a imenovalo je ministerstvo notranjih poslov vladnim komisarjem pri „Dolaskem podpornem društvu“ in pri „Tržaškem podpornem in bralnom društvu“ namesto namestništvenega tajnika g. Šorlija, ki je odšel na novo svoje mesto kot voditelj okrajnega glavarstva v Pazin.

Ne marajo avstrijskih vojakov. „Reichspost“ piše o dogodkih po Istri: Pri vsem tem se glase vesti iz Istre — da se izrazimo na rahlo — jako čudno. Župan Piranski je brzojavil poslancu Bartoliju, proseč ga podpore v ta namen, da se odpravi iz Pirana vojaški aparat, ki ni utemeljen v odnošajih in ki razburja prabivalstvo do skrajnosti.

Nam pa se zdi, da je ta vojaški aparat po vsem opravičen v odnošajih, kakor dokazujejo dejstva, navedena v interpelaciji posl. Kluna, glasom katerih nista posebno varna oseba in imetje. Kar se pa dostaja razburjenja prebivalstva o pogledu na vojaštvo, mislimo predobro o večini italijanskega prebi-

pesnik, čegar prvi in menda tudi zadnji umotvor je bil danes baje zelo laskavo ocenil v šoli prof. Čičikav, sedi zamišljen na pohabljeni dijaški postelji. Umestnejšega prostora mu družba ni mogla dati. Urnebesno ploskanje in živio-klicanje je odmevalo v glubo noč skozi okno na ulico lahonskega mesta, kamor je previdna usoda postavila slovenske dijake. O drugi točki: „slavljandev pozdrav“ je izustil slavnostni govor tovariš Slavo ter hvalil pesnikove „zasluge“ za narod in seveda tudi za umetnost. Govor ni bil dolg, zato pa toliko daljše ploskanje. Godba — sami domači umetniki, naše gore listi, morda se spomnim še imen: Bohar, Sivorad, Jezernik in Tonček s kitaro, — da, prav ti so igrali: „Naprej!“ Kdor je mogel, pomagal je peti, drugi so pa imeli posla v tem, da so dičnega „slavca“ dvignili na rame ter ga nosili — ne, to ni bilo mogoče ob toliki gneči, podajali so si ga z ram na rame, dokler ni „srečno“ obkobil svoj krog ter se zdehnil zopet na postelji. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Trije listi.

(Na grob † Rud. Dolence, položil Dobravec.)

Prav malo jasnih, veselih dni je uvrstila usoda v uditeljevo življenje. Komaj da se človek zavé veselo trenotka, ni ga več, in življenje v vsi svoji priprostosti zopet trka neisproso na duri. Morda pride včasih, kakor ob oblačnih dneh, redka solčna lisa na gorsko reber, tako redko pride posev sreče v naše življenje. Mine dan za dnem, leto za letom, človek se, rekel bi, vživi v te male premembe, vživi v lastno usodo in le prerano sačne sanjati o mladostnih spominih. Povzet lastnega življenja narašča eleherni dan, vsak pogled na vrsto minolih težav in britkosti množi neljube spomine; le kot redke solčne lise se kažejo jasni dnevi. Slednjič se pretrga nejednako razdeljena vrsta, nabitost neha, spomini so ostali, življenje je minolo...

Tu in tam pride še blaga duša, ki pre-

valetva da bi isto — kakor je to pri invest-
nih voditeljih — ne moglo prenašati pogleda
na avstrijske vojake. Onemu malemu
številu zanimivih gospodov na ljubo vendar
ne pošljejo v Istro kake — bersaglierje, da
se jim ne bodo razvneli živi, toli občutni
nasproti Avstriji!

Kje je večina? Z ozirom na sedanjo tr-
ditve primorskih Lahov, da je ministrska
naredba, tičoč se dvojezičnih napisov itd.
popolnoma nepotrebna, objavil je več-
rajnji poluradni „Triester Tagblatt“ služ-
bene statističke podatke o ljudskem številu
z dne 31. decembra 1890. Te številke govo-
rijo tako jasno, da jim ne treba tolmačenja
niti drugega odgovora našim Italijanškimom.
Evo službenih podatkov o narodnostih v 16.
sodnih okrajih Istre:

Rovinj	11.041	Italijanov	in	3.081	Slovanov
Koper	14.195	"	"	23.042	"
Buzet	990	"	"	15.690	"
Piran	15.918	"	"	2.585	"
Čres	2.156	"	"	5.990	"
Lošinj	4.921	"	"	6.559	"
Krk	1.516	"	"	18.212	"
Labinj	4.946	"	"	9.771	"
Pazin	1.757	"	"	24.392	"
Buje	17.694	"	"	545	"
Motuvun	10.385	"	"	7.591	"
Poreč	7.541	"	"	4.592	"
Vodnjan	5.558	"	"	9.354	"
Pulj	18.680	"	"	11.321	"
Rovinj	1.833	"	"	3.050	"
Podgrad	24	"	"	16.257	"
Volsko	708	"	"	25.049	"

Skupaj 118.027 Italijanov in 185.131 Slovanov.

(Ako seštejemo gorenje številke, pokaže
se sicer neznatna diferenca [za 2.834 Italia-
nov in za 1.950 Slovanov več] katere dife-
rence pa ne moremo pojasniti, ker nimamo
pri roki avtentičnih števil o razmerju prebi-
valstva v posamičnih sodnijskih okrajih. Opo-
zarjamo pa na to, da je skupna svota
istinita, namreč odgovarjača službenemu
rezultatu ljudskega štetja. Ur.)

Da pa pokažemo večino slovenskega pre-
bivalstva v Istri še jasneje, dodamo še to-
le opazko: ako bi bilo celokupno prebivalstvo
v navedenih 16 sodnih okrajih (303.158 duš)
v enakem razmerju, štela bi vsaka narod-
nost 151.579 duš, Slovani pa štejejo vendar
še 33.552 duš nad polovično večino!

Vidite torej gospoda Italijanšimi, da govo-
rijo številke dovolj jasno; sedaj pa vprašajte
svojo vest, ako jo imate, da-li je naredba
o dvojezičnih napisih itd. res „nepotrebna“??

V Kopru ni Slovencev! Takó vsaj trdi
poluslužbeni naš „Mattino“. Namesto da bi
bil pošteno sporočil o poslednjih izgre-
dih v Kopru, povedal je svojim lahkovernim čita-
teljem, da se interpelacija poslanca Kluna in
tovarišev sklicuje na tako stvari, ki se niti
dogodile niso, kajti Lahi v Kopru niso mogli
pretepati Slovencev, ker Slovencev v Kopru
sploh — niti ni! To piramidno budalost
(ali zlobnost?) pobrali so slastno i dunajski
židovski listi, pred vsemi seveda „gospodski
židinja“ „Neue Freie Presse“. Po teh zati-
dilih zares skoraj ne vemo več, da-li smemo
verojeti resničnim dogodkom in svojim lastnim
očem, kajti videli smo na lastne oči več iz
Kopra semkaj pribeglih Slovencev v njih na-
ravni velikosti. Tega si pa vendar ne mo-
remo misliti, da bi bili pred lahonsko sodr-
gobal kar do zadnjega vsi Slovenci iz Kopra,
takó da danes tam res ni več Slovencev!?

Upamo, da ni takó hudó.
„Il Popolo“ se je razkorajil tudi nad
nami, ker smo mu potaknili pred nos zrcalo,
v kojem je seveda hitro zazrl — svojo lastno
podobo. Ali za božjo voljo, smo-li mi krivi
na tem, da ta podoba ni prikupljiva? „Il
Popolo“ se je torej zgrozil nad svojo lastno
sliko, dolžnost bi mu bila torej, brez odla-
šanja poskrbeti za to, da dobi drugo obli-
do. Vidiš, dragi tovariš, kakó človek pači sa-
mega sebe, ako na jedni strani propoveduje
krščansko ljubezen, na drugi pa nasilstvo in
— krivico. V nekem dopisu z Dunaja pa se
roga onim — pri tem misli seveda na slo-
venske liste —, ki hočejo strmoljaviti na-
mestnika Rinaldinija. Gospodom od „Po-
pola“ bodi povedano čisto na kratko, da naš
boj ne velja osebam, ampak stvari. Nam ni
do tega, da strmoljavimo to ali ono osebo,
ampak — krivico, ki je menda prirala na
srce tudi „Il Popolo“, sicer ne bi mogli ra-
zumeti opozicije tega lista proti glasoviti na-
redbi o dvojezičnih napisih. Sicer pa vedi,
tovariš „Popolo“, da se ne umaknemo niti

pred njegovo „sveto“ jazo, ko gre za naša
prava. Mi ne odstopimo od boja, in sicer ne
le zato, ker nečemo, ampak tudi zato ne, ker
ne smemo odstopiti. Ko gre za narodno
stvar, nima nikdo pravice odjenjavati ali po-
pušati.

Kaj pa to pomenja? Iz verodostojnega
vira smo doznali, da so bili do predvčerajšnjem
v sgradi c. kr. okr. sodišča v Kopru napisi
v italijanskem in v slovenskem jeziku, zabra-
njujoči kadenje po dotičnih krajih. Dotične
napise pa je potrgala predvčerajšnjem ne-
znana roka. Čudimo se, kako se more dogo-
diti kaj takega v sodnijskem poslopju, kajti
ne moremo si misliti, da ne bi bil kdor koli
tega opazil. Značilno je vsakakor, da se je
v Kopru razširila strastna agitacija proti slo-
venskim napisom celó v notranjost sodnijskega
poslopja.

Kakó se modril Občinski sastop v Tr-
šću na Goriškem je bil v svoji „spomenici“
na ministrsko predsedništvo med ostalim
tudi prošil za to, da bi se občini Devin in
Doberdob izločili iz sodnega okraja Tršiskega.
Modri Goričani pa so brčkone doznali, da
omenjeni občini sami prosite ločitve, zato na-
vetujejo Tršičanom v dopisu, objavljenem v
sinočnem „P. d. S.“, da naj nastojajo pridobi-
ti si občini Devin in Doberdob. Dopisnik
modruje: „Mnogo velikodušnejše in pravi-
nejše (!!) bi bilo, ako Tršič brani svoje
italijanstvo, ne da bi se ločil od omenjenih
občin in da deluje z nami vred v obrano naše
narodne dedščine s tem, da snuje novih
italijanskih šol, ki so najboljše izmed
vseh propagand“ (!!)

To je dovolj jasno povedano, da more
vsako razumeti pravi namen in „potrebo“
Loginih šol.

K položaju v Istri Tudi današnje služ-
beno poročilo trdi, da je položaj nespreme-
nljiv. Tudi v Piranu je vse mirno. Sodnijska
preiskava o izgre-
dih z dne 21. oktobra na-
preduje. Preiskovalni sodnik g. Kramer je
dal zapreti 5 novih izgre-
dnikov. — Namest-
ništveni komisar v Piranu, okrajni glavar dr.
Hochegger vrnil se je v Trst. Na njegovo
mesto je prišel kot politički komisar v Pi-
ran okrajni glavar iz Poreča, vitez Scha-
fenhauer-Ney.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Me-
toda na Groti in sicer v namen, da postane
Barkovljanska župnija pokroviteljica, darovali
so „pri tehtanju zajca s prestreljeno nogo“
v gostilni pri „rumeni hiši“ v Barkovljah:
„Barkovljanski sajčji kanibal“ 2 kroni, „ro-
coleki renegat“ 40 stotink, pravi Italijan 60
stotink, „Nič“ 50 stot., „Manj kot nič“ 60 stot.,
„Žej“ 16 stot. in „Mišerja“ 20 lepta več 158
stotink. — V isti namen se je nabralo pri
krstu „Sv. Gladkoti“ (Vladkoti) v Lokvi dne
30. oktobra 8 kron.

Razpisani štipendij Na došlo nam vpra-
šanje, do kodaj in kam je treba uložiti pro-
šnje za štipendij iz ustanove kanonika Ivana
Černeta, objavljamo, da sprejema prošnje
mestni magistrat tršiški do 15. t. m. Pobljše
pogoje razvideti je, kakor že rečeno, in sluš-
benega „Osservatore Triestino“.

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst
in okolice priredi prihodnjo nedeljo ob 4. uri
popoldne shod v Rojanu. Ker čujemo,
da je mnogo udov, kojim je dušal list „Kme-
tovalec“, vrnilo istega, opozarjamo posebno, da
dobivajo udje naše družbe ome-
njeni list brezplačno.

Vabilo k slavnostni veselici, katero pri-
redi ženska podružnica družbe sv. Cirila in
Metoda v Prvačini dne 4. novembra 1894.
v proslavo našega dike, gospoda Simona Gre-
gorčiča o priliki petdesetletnice njegovega
rojstva. Vapored: 1. Pozdrav prvomestnice.
2. „Nazaj v planinski raj“, — mešan zbor.
ugl. Hr. Volarič. 3. Slavnostni govor. 4.
„Planinska roža“, — s bariton-solom, čve-
terspev, uglašil dr. G. Ipavio. 5. Dekla-
macija. 6. „Doktor in njegov sluga“, burka
v 1 dejanji. 7. „Pobratimija“, — moški zbor
s bariton-solom, uglašil Ant. Foerster. 8.
9. „Slovenska deklica“, — mešan zbor. ugl.
Avg. Leban. 10. Šaljivi dvogovor s petjem.
11. Srečkanje peterih dobrih. Vstopnina k
veselici 20 nrč. Sedež 10 nrč. Radodarnosti
se ne stavijo meje. Začetek veselice ob 5½
uri zvečer. Po veselici prosta zabava. Kobilni
udeležbi vabi uljudno ODBOR.

Umor v Grahovem. „Adriji“ pišejo iz
Grahovega dne 29. m. m.: Predvčerajšnjem
vračali so se iz Tolmina na dom, kjer so bili
pri sodišču, mladi kmetje Peter Cufer, Ivan

Mavrič in Ivan Debelak, vsi trije bivajoči v
Obalah, občina Grahova. Peter Cufer je bil
jesen na Debelaku, ker je poslednji pričal
proti njemu, in, kakor trdi Cufer, krivo pri-
dal. Vendar se med potjo nista sprla, ampak
vs trije vrnil so se mirno domov. Okolo 10.
ure zvečer je prišel Cufer k Debelaku na
dom in je tirjal od njega svoto 30 gld., ka-
tere trdi, da mu je pogodil pred 3 leti. Vse-
tega je nastal prepir in v tem je hotel De-
belak udariti Cuferja s kolom po glavi, toda
Cufer je pograbil s jedno roko kol, s drugo
roko pa je zabodel pripravljen nož nesreč-
nemu Debelaku s tako silo v trebuh, da mu
ga je doslovno rasparal in da se je pokazal
drob. Čez 4 ure je ranjeni umrl. Morila se
zaprl.

Zabavna vožnja v Miramar. Jutri in pri-
hodnjo nedeljo bodo za letošnje poslednje za-
bavne vožnje po morju v Miramar. Parnika
„Egle“ in „Neda“ odplujeta ob 2 uri 30
min., odnosno ob 3. uri popol. od obrežja
„Sanitá“.

Statistika tržaška. Od 21. do 27. okto-
bra rodilo se je v Trstu 99 otrok (50 mož-
kega in 49 ženskega spola). Poleg teh bili
so 4 mrtvorajeni. Umrlo je 63 oseb (36 mož-
kih in 27 ženskih). V razmerju na število
prebivalstva (159.739 brez vojakstva) pride
20-50 mrtvih na 1000 duš. Zdravniški izkas
navaja med vsaki smrti: 6 sluščajev škrla-
tice, 4 sl. davice, 1 sl. vročinske bolezni, 19
sl. jetike, 8 sl. vnetja sčpnih organov, 1 sl.
nenadne smrti in 1 samomor.

Shod zaupnih mož v Ljubljani. „Slov.
Nar.“ javljajo, da je osnovalni odbor za ta
shod dovršil svoje priprave. Sinoč so izročili
njegove sklepe širšemu shodu Ljubljanskih ro-
doljubov, kojega so sklicali gg. Svetec, dr. Blei-
weiss-Trsteniški, dr. Ferjančič in dr. Tavčar.
Na to odposljoje sklepe še drugim zaupnim
mošom po Slovenskem, da morejo staviti
svoje nasvete glavnemu shodu, ki bo dne
27. prih. mes. v Ljubljani.

Državni telefon v Gorici. Danes dolo-
čno so izročili v Gorici prometu novo dr.
telefonsko sveto, ki je v poštni sgradi. Po-
leg te osrednje telefonske postaje more se
občinstvo poslužiti tudi telefona, ki je v poš-
nem in branjavnem uradu na Goriškem ko-
lodvoru.

Sodnijsko. 22letni pokovski pomočnik
Karol Coter iz Gorjanskega je dobil 2 me-
seca ječe zaradi javnega nasilstva. Coter se
je sprl dne 21. septembra pop. v pekariji
svojega gospodarja Hillepranda s svojim to-
varišem Josipom Vatoceom. Ker je vinjeni
Coter razgrajal, pozval je gospodar stražarje,
da bi odpeljali Coterja v zapor, toda isti se
je ustavljal stražarju kolikor je mogel. Ta-
krat mu ni dilašo iti v zapor, zato se bo-
de sedaj pokoril dva meseca.

Policijsko. Včeraj popoldne vrgel je
51letni tešak Jurij G. iz Trsta svojega
tovariša Nikola Andreaninija iz slobnosti v
morje. Andreaninija so izvlekli prisotni mor-
narji na kopno, slobnega G. pa so stražarji
odvedli v zapor. — Neznani tatovi ulomili
so minolo noč v klet poleg utrdb „Krekid“
in ukradli 120 litrov vina in nekoliko stekle-
nic žganja. Da se gospoda tatovi niso preveč
trudili s ukradenim božjo kapljico, naložili so
sodček in steklenico enostavno na voziček,
ki je bil v isti kleti ter sginili brez sledu.
Voziček in pijača so vredni okolo 70 gld.
Po masorih dotičnih tatov je treba menda
proslavljati prasnike s pijačo, zato so si jo
proskrbili jako po ceni.

Koledar. V soboto (3.): Hubert, šk.; Ita,
grofinja. (V Trstu: spomin na verne duše).
— V nedeljo (4.): 25. pobinkostna nedelja,
Karol Boromej. — V ponedeljek (5.): Caha-
rija, oče Janesa Krst.; Emerik. — Prvi kra-
jec. — Solnce iside ob 6. uri 44 min., zatoni
ob 4. uri 42 min. — Toplota včeraj: ob 7.
uri zjutraj 14 stop., ob 2 pop. 20 stop.

Loterijske številke, izšrebane 31. m. m.
Praga 29, 40, 12, 52, 17.
Lvov 6, 85, 74, 23, 32.
Sibinj 81, 9, 20, 60, 42.

Na dan vseh vernih duš.

Napisal Vinko Rubčić.

Tožno je zvenel zvoneček na pokopališču:
kakor počena struna, kakor srce umirajočega.
Njega alabi glas je žalostno odmeval v hlad-
nem zraku preko pustega hribovja. Vabil je
pobožni svet k črni grudi, pod katero spa-
vajo tiho spanje mili pokojniki. Dozdevalo

se mi je, kakor da sveni iz točnih svečev
mili vaklik: Usmilite se me, usmilite se vsaj
vi, prijatelji moji, kajti Gospodova roka do-
teknila se je tudi mene!

Podal sem se na grobovje — zapuščeno
vaško grobovje. Tožno so migljale luči na
zaraslih holmeih nad grobovi, okrašenih
priprostim venci in suhim poljčkami cvetli-
cam. Ljudje so tožno in nemo pohajali med
grobovi: teška žalost prelinjala jim je srce,
grenke solze salivale so njih obraze. Samo
otroci so veselo skakali čez gomile: zanimalo
jih je, kje najdejo lepših vencev in cvetlic.
Blagor njim, ki ne poznajo še bēde in težav
tega sveta — — —! Da pa boče žalost še
veča, prišli so tudi duhovniki v svetih haljah,
da opravijo mrtvaške molitve na grobovih
vernih svojih evčie.

Mene pa je objel pobožen čut, gledajo-
čega od strani na to sveto polje, posuto križi
in venci, in poslušajočega britki jok tugujo-
čih ostalih. — — —

Prišel sem do hriba, v katerem mi po-
diva sreča mojega, vse moje. Srce se mi je kr-
dilo ob pogledu na črno svečo gomilo, katera
mi je sakrila za vedno ljubezen mojo. Po-
kleknivši na sveto grudo molil sem dolgo —
za izveličanje nje duše. Nikdar v življenju še
nisem molil takó. In bilo mi je laglje. Vroča
molitev mi je utolažila koprsno dušo.

Po dovršeni molitvi ari sem nemo v sve-
tlice in bele vence na grobu. Dozdevalo se
mi je, da vidim njo, kakor je bila na mrt-
vaškem odru, vsa v beli obleki in pomladan-
skimi rožicami. In tedaj se mi je sopot raz-
jokalo srce in grenke solze so polile sveto
grudo, ki skriva v svojem naročju ljubljeno
dekle.

Le spavaj, mirno spavaj, srce moj! Tu
si našla mir, po katerem si hrepenela, kato-
rega pa ti ni hotela dati ta solana in trnjeva
dolina! Spavaj mirno, saj v to gomilo ne sosa
binavstvo tega sveta, ki saliva se svojim stru-
pom in polinom nedolžna srca. Počivaj v
miru in dobri stvarni troj bodi ti milostljiv!

Poln tuge in potrtega srca zapustil sem

mrtvih dom, kjer ni nikake raslike stanu, kjer

so val prebivalci — jednaki.

Oj, vi mladeniči in ve deklice — švrti
jeleni in lahke kolute —, ali res mislite pre-
živeti ta svet? Mar mislite, da ne vsahnejo
nikdar cvetlice, sveteče na vaših obrazih?
Prvi mras — in jesenske rože ni več! Samo
jeden poljub bele žene — in vi ste črni
prah! Saj je bila tudi ona pred kratkim še
duhtela rožica spomladna — in danes? ...

Najnovejše vesti.

Peterburg 1. Poroka cesarjevičeva se je
odločila, ker je tako šel umirajoči car. Ko
so mu navetovali, da naj požuri poroko, re-
kel je: Želim, da se poroka vrši sijajno in
to se zgodi, ko mi bolesen nekoliko odleže.

Valta 1. Zdravniki so spoznali, da se je
zdravje carjevo obrnilo jako na slo. V iz-
mečkih nahaja se ne le kri, ampak celo ko-
ščenki pljuč. Srčni udarci so oslajbljeni. Kriza
se mora rešiti najdalje v 8 dneh.

Tinct. chinæ nervotica comp.
Prof. dra. Liebera živce okrepčujoči
MILIKER

Jedino pravi s varstveno znamko kril in sidra.
Pripravljen po predpisu v lekarni Max Panta v
Pragu. Ta priprava je že več let znana kakor
izvrstno živce okrepčujoče sredstvo. Steklenica po
gld. 1. 2 in 3.50. Dalje pripravljajo se šlešadine
kapljice sv. Jakuba kot večkrat izkušeno domače
sredstvo. Steklenica 60 nč. in 1 gld. 20 nč. Do-
biva se v lekarnah. Glavna zaloga: Lekarna Se-
ravallo v Trstu; dalje: lekarna Zanetti v Trstu;
stara o. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefaus-
platz, kakor tudi v drugih lekarnah.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitaria 12, (po domače pri „Prvačkoveu“)
priporoča modro frankinjo po 40, domačo črtno po
32, belo cipavsko po 36 in „Riesling“ po 40 nč. liter.
— Dobra kuhinja in po ceni je vedno na razpolago.
Za družinsko uporabo od 6 l. naprej 4 nč. ceneje.
— Držec se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča
se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec,
gostilničar.

Zaloga piva
pivovarno bratov
Reinlinghaus v Steinfeldu — Gradec
in 156
zaloga kisle vode Mattoni's Giesshabler
pri
A. DEJAKU, junior,
v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant.